«ЕКОНОМІКО-СОЦІАЛЬНІ ВІДНОСИНИ В ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СФЕРІ ОБСЛУГОВУВАННЯ»

Тези доповідей
VIII Міжнародної науково-практичної конференції
(23-24 квітня 2026 року, м. Львів)

За загальною редакцією
Наталії ПАВЛЕНЧИК

Львів
ЛДУФК ім. Івана Боберського
2026

УДК 796.5:004:378.147

СУЧАСНІ НАВІГАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ТРАДИЦІЙНІ ЗАСОБИ ОРІЄНТУВАННЯ НА МІСЦЕВОСТІ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ

Костянтин Лабарткава
кандидат наук з фізичного виховання та спорту

Валентина Лабарткава
викладач кафедри туризму, аспірант

Павло Кучер
кандидат географічних наук, доцент

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського (Україна)

Організація й проведення туристичних подорожей є невід'ємним складником фахової підготовки студентів спеціальності Ј3 «Туризм та рекреація». В умовах сучасного розвитку спортивного туризму особливої актуальності набуває питання безпеки життєдіяльності й здатності майбутніх фахівців швидко адаптуватися до змінних умов природного середовища. Фундаментальною навичкою, що забезпечує успішне проходження маршруту, є орієнтування на місцевості.

На сьогодні в туристичній практиці спостерігається трансформація підходів до використання навігаційних механізмів сьогодення. З одного боку, класичні засоби орієнтування, такі як паперова мапа й магнітний компас, залишаються базовими елементами підготовки. Їх використання формує у студентів просторове мислення, уміння аналізувати рельєф, визначати азимут і прокладати маршрут без прив'язки до джерел живлення чи супутникового сигналу. Це критично важливо під час походів підвищеної складності (наприклад, під час зимових сходжень на вершини Карпат, такі як Петрос чи Говерла), де екстремальні погодні умови можуть швидко розрядити або вивести з ладу електронні пристрої.

З другого боку, упевнене використання електронних навігаційних механізмів є обов'язковою вимогою до сучасного фахівця. GPS-навігатори, спеціалізовані мобільні додатки й смарт годинники значно підвищують рівень безпеки й точності під час проходження маршруту. Навчальний процес має охоплювати практичні заняття з налаштування GPS-навігаторів,

© Лабарткава К., Лабарткава В., Кучер П., 2026

завантаження треків, фіксації маршрутних точок і роботи з електронними топографічними картами.

На нашу думку, для якісної підготовки майбутніх фахівців у сфері туризму та рекреації оптимальною моделлю є комплексне поєднання обох методів під час навчання студентів. На початкових етапах навчання, доцільно акцентувати увагу на роботі з мапою та компасом, поступово інтегруючи використання GPS-навігатора для швидкої перевірки власних розрахунків і координації дій групи під час туристичної подорожі.

Отже, синтез традиційних засобів орієнтування на місцевості й сучасних технологій на базі GPS-навігаторів дає змогу сформувати у студентів високий рівень професійної компетентності. Це гарантує не лише автономність і безпеку туристичної групи на маршруті, а й готовність майбутніх фахівців до організації якісних і безпечних туристичних походів різного рівня складності.

Список використаних джерел

1. Борисенко В. В. Топографія з основами картографії : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 312 с.
2. Кентербері Д. Бушкрафт. 101 навичка для виживання в дикій природі / пер. з англ. І. Бігун. Київ : Наш Формат, 2023. 224 с.
3. Тимошенко Л. О., Лабарткава К. В. Спортивний туризм : навч. посіб. Львів : ЛДУФК, 2014. Ч. 2. 176 с.
4. Федорченко В. К., Мініч І. М. Туристське краєзнавство і орієнтування : навч. посіб. Київ : Кондор, 2019. 248 с.